

1. modulis: Dzimumu līdztiesības loma vides ilgtspējībā un dzimumu līdztiesībā balstītas mācību metodes

Nodevums: PR1/T1.4

DATUMS: 29/12/2022

NEOTALENTWAY

Autors: José Casares

Projekta numurs: 2021-1-EL01-KA220-VET-000034695

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Eiropas Komisijas atbalsts šīs publikācijas izstrādē neietver tās satura apliecinājumu, publikācijai atspoguļojot tikai autoru uzskatus. Komisija nevar būt atbildīga par šajā publikācijā ietvertās informācijas jebkādu izmantošanu

Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti

PĀRSKATĪŠANAS VĒSTURE

Versija	Datums	Autors	Apraksts	Darbība	Lapas
1.0	30/08/2022	ATERMON	Radišana	C	9
1.1	29/12/2022	NEOTALENTWAY	levietošana	I	30

(*) Darbība: C = Radišana/Creation, I = Ievietošana/Insert, U = Atjaunināšana/Update, R = Aizstāšana/Replace, D = Dzēšana/Delete

ATSAUCES DOKUMENTI

ID	Atsauce	Nosaukums
1	2021-1-EL01-KA220-VET-000034695	AR4RECloTHING PRIEKŠLIKUMS
2	PR1/T1.3	Ar4ReClothing mācību rokasgrāmatas struktūras un mācību metodikas uzbūve

PIEMĒROJAMIE DOKUMENTI

ID	Atsauce	Nosaukums
1	Validācijas plāns	Validācijas plāns
2		

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

Saturs

1. Ievads.....	4
1.1 Sasniedzamie mācību rezultāti.....	4
1.2 Atslēgas vārdi	4
1.3 Paredzamais mācību ilgums moduļa apguvei	4
2. Dzimumu līdztiesības loma vides ilgtspējībā un dzimumu līdztiesībā balstītas mācību metodes... 5	
2.1 Definīcijas un pamatprincipi.....	5
2.2 Sieviešu loma vides ilgtspējībā.....	8
2.2.1. Kāda ir sieviešu loma vides aizsardzībā?	8
2.3 Vides izpratne	16
2.4 Dzimumu līdztiesības apmācība un dotību veidošana	18
3. Papildu materiāli un resursi	22
4. Kopsavilkums	22
5. Atsauces.....	23
6. Novērtēšana	25
6.1. Ievads	25
6.2. Zināšanu novērtēšana.....	25
6.3. Prasmju novērtēšana	28

Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti

1. Ievads

Šajā modulī tiks apskatītas trīs tēmas: dzimumu līdztiesība, vides ilgtspējība un mācību metodes. Tiks analizēta sieviešu loma vides ilgtspējībā, apskatīti daži stāsti par sievietēm, kuras cīnās par dabas aizsardzību, kā arī vides apziņas nozīme un visu šo cīņu saistība ar jaunām mācību metodēm, kuru pamatā ir dzimums un vides jutīgums.

1.1 Sasniedzamie mācību rezultāti

1. modulis: DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS LOMA VIDES ILGTSPĒJĪBĀ UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBĀ BALSTĪTAS MĀCĪBU METODES		AR4RECLOTHING eksperts spēj ...	
ZINĀŠANAS	PRASMES	KOMPETENCES	
a. Noteikt aktuālos jautājumus starp vides aizsardzību, dzimumu līdztiesību un dzimumu izpratni, izmantojot izglītību.	a. Paskaidrot atšķirību starp ekoloģiju un ekoloģismu, starp pārstrādi un otreizēju izmantošanu; un starp feminismu un ekofeminismu.	a. Klimata pārmaiņu risinājumu nodrošināšana no taisnīgas un ilgtspējīgas perspektīvas	
b. Nosaukt lieliskas sieviešu aktīvistes un vides aizstāves	b. Analizēt klimata pārmaiņu problēmu un vērtēt pašreizējo faktu un ziņu patiesumu	b. Radīt un veidot vidi, kas ir jutīga pret vides aizsardzību	
c. Definēt vides aizsardzības, ekofeminisma, klimata pārmaiņu, dzimumu līdztiesības, pārstrādes un ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes jēdzienu.	c. Noteikt atšķirību starp ekofeminismu un kopizglītību	c. Palielināt izpratni par vienlīdzības un ilgtspējības nozīmi.	

1.2 Atslēgas vārdi

Vienlīdzība, ekofeminisms, kopizglītība, ilgtspējība, izpratnes veidošana

1.3 Paredzamais mācību ilgums moduļa apguvei

Paredzams, ka šī moduļa [prakses izpēte un ieviešana] apguve prasīs apmēram 20 stundas.

2. Dzimumu līdztiesības loma vides ilgtspējībā un dzimumu līdztiesībā balstītas mācību metodes

2.1 Definīcijas un pamatprincipi

Pirms iedziļināšanās šī moduļa galvenajā tēmā, ir nepieciešams īsi definēt noteiktus jēdzienus, kas saistīti ar šī kursa saturu, lai ieviešot un izstrādājot saturu, izpratne būtu pilnīga.

- **Ekoloģija un ekoloģisms:** Ekoloģija ir zinātne, kas pēta attiecības starp dzīvajām būtnēm un vidi, kurā tās dzīvo. Tajā īpaši tiek pētīts, kā vide ietekmē dzīvo būtnu izplatību, pārpilnību, bioloģisko daudzveidību, uzvedību, mijiedarbību starp dažādām sugām un izmaiņām, ko tās var izraisīt vidē. Tās pētījumu līmeņi ir organismu, populāciju un populāciju kopienu līmenī, kas veido ekosistēmas un biosfēru kopumā.

No otras puses, ekoloģisms ir ekoloģijas aktīvisms. Tādējādi to varētu definēt kā sociāli politisku vai pilsonisku kustību, kuras mērķis ir ekoloģijas jēdzienus lietot vides aprūpē. Ideja šīs kustības pamatā ir, ka cilvēkiem ir jāveic pamatīgas izmaiņas uzvedībā, lai integrētos savā vidē. Tas nozīmē pieņemt, ka arī cilvēki ir daļa no ekosistēmām. Tāpēc viss, ko cilvēki darīs, mainīs ekosistēmu līdzsvaru. Starp daudzajiem priekšlikumiem vai mērķiem var minēt šos:

- Dabas aizsardzība.
 - Atšķirīgs sabiedrības modelis, kas ir politiski, sociāli un vides atbildīgs.
 - Vides izglītības veicināšana.
 - Noraidīt tādu produktu patēriņu, kuriem ir negatīva ietekme uz vidi.
 - Veicināt pārstrādi kā ekosistēmu saglabāšanas praksi.
 - Veicināt ekoloģiskās atbildības likumus.
 - Samazināt ekoloģisko pēdas nospiedumu.
- **Ekoģenisms:** sociāla kustība, kas integrē feminismu un ekoloģismu, izceļot attiecības starp sievietes pakļautību un citām neprivileģētām sociālajām grupām, dabiskās vides pārmērīgu izmantošanu un degradāciju. Ekoģenisms apgalvo, ka kapitālistiskā un neoliberālā sistēma aliansē ar patriarhālo sistēmu ir radījusi dominēšanas un aktīvisma kultūru, ņemot vērā, ka cilvēki ir ekoloģiski atkarīgi, kas būtu jāaizstāj ar harmoniskām attiecībām ar dabu. Nākamajā apakštēmā tiks padziļināti apskatīti šī koncepcija.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

- **Klimata pārmaiņas:** Klimata pārmaiņas ir globālās izmaiņas zemes klimatā. Šīs izmaiņas ir saistītas ar dabiskiem cēloņiem un cilvēka darbību, un tās rada visi klimatiskie parametri: temperatūra, nokrišņi, mākoņainība, ļoti dažādos laika mērogos.

Šobrīd pastāv gandrīz vispārēja zinātniska vienprātība, ka eksistējošais enerģijas ražošanas un patēriņa veids izraisa globālas klimata pārmaiņas, kas, savukārt, nopietni ietekmē gan zemi, gan sociālekonomiskās sistēmas.

Tas notiek visā pasaulē, un sekas var būt postošas gan videi, gan cilvēkiem. Cilvēka darbība, un, galvenokārt, fosilā kurināmā sadedzināšana, kas rada siltumnīcefekta gāzes, ir šo nopietno vides draudu cēlonis, kas ir lielākais, ar ko jebkad saskārusies cilvēce.

Klimata pārmaiņu ietekme jau ir jūtama, un par to liecina Pasaules Meteoroloģijas organizācijas (World Meteorological Organisation/WMO) dati, piemēram, temperatūras paaugstināšanās vai jūras līmeņa paaugstināšanās, ārkārtēji laika apstākļi, sausums, vētras un viesuļvētras, intensīvāki, ilgstošāki un biežāki karstuma viļņi, ugunsgrēki un sausums. Šī ietekme, savukārt, rada ekonomisku un sociālu kaitējumu, kas kļūst arvien smagāks, piemēram, kaitējums kultūraugiem un pārtikas ražošanai vai veselības apdraudējums.

Klimata pārmaiņas ir globāla vides, politiska, ekonomiska un sociāla problēma, kurā vissliktākajā scenārijā rodas arī milzīgi ekonomiskie zaudējumi. Jo lēnāka būs rīcība, jo lielāki būs ieguldījumi, lai pielāgotos paaugstinātai temperatūrai, un robežu var sasniegt tur, kur adaptācija vairs nav iespējama.

Saskaņā ar Eurostat datiem 79% no siltumnīcefekta gāzu emisijām Eiropas Savienībā rodas degvielas sadedzināšanas dēļ enerģijas vai transporta vajadzībām.

- **Dzimumu līdztiesība:** Dzimumu līdztiesība nozīmē, ka visiem cilvēkiem ir vienādas tiesības, resursi un iespējas neatkarīgi no viņu dzimuma identitātes, un pret viņiem izturas vienlīdzīgi visos ikdienas dzīves aspektos: darbā, veselībā, izglītībā. Dzimumu vienlīdzības un nediskriminācijas princips ir vispārējs starptautisko tiesību pienākums, kas saista visas tautas un, ņemot vērā tā pirmatnējo raksturu, vienmēr tiek noteikts kā princips, kam vajadzētu iedvesmot visas citas pamata tiesības.

Globālā mērogā dzimumu līdztiesības sasniegšanai ir jānovērš arī pret sievietēm un meitenēm vērsta kaitīga prakse, tostarp seksuāla tirdzniecība, femicīds, seksuāla vardarbība kara laikā un citas vardarbības prakses pret sievietēm. Globāli "sievietes atpaliek no vīriešiem visos ilgtspējīgas attīstības rādītājos".

- **Atkārtota izmantošana (augšupcikliēšana - upcycling) un pārstrāde (recycling):** Atkārtota izmantošana (augšupcikliēšana – upcycling) un pārstrāde ir dažādi procesi. **Atkārtota izmantošana (augšupcikliēšana - upcycling)** nozīmē, ka "vecie" produkti tiek modificēti un tiem tiek piešķirta otrā dzīve. Tie kļūst par "jaunu" produktu, neveicot rūpniecisku apstrādi.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

Kombinējot un savienojot izmantotos materiālus un komponentes, gala rezultāts ir "jauns produkts" ar lielāku vērtību nekā sākotnējā.

Citiem vārdiem sakot, atkārtota izmantošana (augšupciklišana - upcycling) ir par materiāliem vai elementiem, kurus var radoši izmantot atkārtoti un / vai izmantot atkārtoti pagarinot lietderīgās lietošanas laiku. Ideja ir saglabāt produktu apgrozībā tik ilgi, cik vien iespējams. Šī koncepcija ir svarīgas izmaiņas patērētāju uzvedībā, jo tā ir pretrunā ar neilgtspējīgām sistēmām, piemēram, ātro modi, kurā apģērbus valkā ļoti īsu laika periodu, kā rezultātā 1/3 no visiem apģērbiem nonāk poligonos.

Pārstrāde (recycling) ir lietu šķirošanas un apstrādes process, lai materiālus atkārtoti izmantotu un pārvērstu jaunā produktā. Pārstrādājams materiāls tiek mainīts, izkausēts un sadalīts, pirms tas kļūst par galaproduktu. Šī koncepcija novērtē resursus, kas veido produktus, un seko aprites modelim:

izmantošana → pārstrāde → atkārtota izmantošana

Atšķirībā no atkārtotas izmantošanas (augšupciklišana – upcycling), materiālu sadalīšana pārstrādes sistēmā patērē daudz enerģijas un rada emisijas, kas padara to par mazāk efektīvu un mazāk ilgtspējīgu procesu nekā atkārtota izmantošana (augšupciklišana – upcycling).

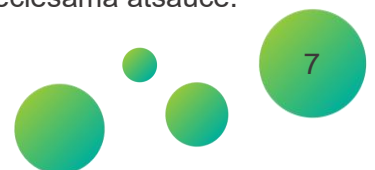
Atšķirība starp pārstrādi un atkārtotu izmantošanu (augšupciklišana – upcycling) ir tāda, ka pārstrādes procesā produkts vai materiāls tiek rūpnieciski apstrādāts, lai to sadalītu un atkārtoti izmantotu ražošanas procesā, savukārt, atkārtotas izmantošanas (augšupciklišana - upcycling) procesā tiek izmantots lietots produkts vai tā daļas, lai ražotu vēl vienu produktu ar lielāku vērtību, neveicot rūpniecisku sadalīšanu un sajaukšanu ar citiem materiāliem.

1. ATTĒLS. PĀRSTRĀDE RADA VIRTUOZU CIKLU ILGTSPĒJĪGAI IZAUGSMEI.

Avots: www.pixabay.com

Autortiesības: Brīva izmantošana saskaņā ar Pixabay licenci. Nav nepieciešama atsauce.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

- **Ilgspējīga izaugsme:** kustība, kuras mērķis ir aizsargāt vidi, kontrolējot cilvēku populācijas palielināšanos, patēriņu un piesārņojumu. Ilgspējīga izaugsme ir saistīta ar sociālo, ekonomisko un vides mērķu integrēšanu tādā veidā, kas nodrošina, ka attīstība dod labumu visām valstīm, cilvēkiem un videi. Šajā nolūkā ANO dalībvalstis vienojās par ilgspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, kurā iekļauti 17 ilgspējīgas attīstības mērķi, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam. Šie mērķi ir universāli un attiecas uz visām attīstītajām vai attīstībā esošajām valstīm.
- **Iekļaujoša izaugsme:** ekonomiskā izaugsme, kuras ieguvumi tiek sadalīti visā sabiedrībā, neatstājot nevienu aiz muguras un radot iespējas visiem, it īpaši tiem, kuri saskaras ar pārāk daudziem šķēršļiem dzīves apstākļu uzlabošanai. Iekļaujošas izaugsmes jēdziens reaģē uz domāšanas veida maiņu. Līdzvērtīgu atalgojumu vairs nevar uzskatīt par šķērslī izaugsmei vai labākajā gadījumā par spontānām izaugsmes sekām. Lielākā daļa zinātnieku tagad piekrīt, ka izaugsmi var panākt tikai samazinot nabadzību un nevienlīdzību. Jaunattīstības valstu pieredze 20. gadsimta otrajā pusē ir ievērojami veicinājusi šo fokusa maiņu. Turklāt tas ir ilgspējīgas attīstības 8. mērķis 2030. gada darba kārtībai: "Veicināt iekļaujošu un ilgspējīgu ekonomisko izaugsmi, nodarbinātību un pienācīgu darbu visiem".

2.2 Sieviešu loma vides ilgtspējībā

2.2.1. Kāda ir sieviešu loma vides aizsardzībā?

Klimata pārmaiņas apdraud planētu un līdz ar to uz tās dzīvojošo būtņu dzīvi. Cīņa pret šo parādību ir viens no lielākajiem izaicinājumiem, ar ko cilvēce nākamajos gadu desmitos saskarsies, gan problēmas cēlonis, gan vienīgais, kas spēj to atrisināt. Šajā grūtajā uzdevumā, kas prasīs cilvēces apņemšanos, sievietēm būs būtiska loma.

Loma, kuru Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO) jau atzina 1995. gadā, ceturtajā Pasaules konferencē par sievietēm, kas notika Pekinā. Tur tika noteikti trīs stratēģiskie mērķi attiecībā uz sievietēm un vidi:

- Sieviešu aktīva līdzdalība visos vides lēmumu pieņemšanas līmeņos.
- Sieviešu apsvērumu un redzējuma integrēšana ar vidi saistītās politikās un programmās.
- Metožu izveide attīstības un vides politikas ietekmes uz sievietēm novērtēšanai..

Saskaņā ar ANO sniegto informāciju Pekinas+20 (Beijing+20) kampaņas materiālos Starpparlamentārā Savienība (Inter-Parliamentary Union) secināja, ka sievietes lēmumu pieņemšanas un varas pozīcijās vairāk interesējas par sociālo labklājību un tiesisko aizsardzību un viņām ir lielāka uzticība valdībā.

Šie noteikumi ir saistīti ar Kerola Džiligana (Carol Gilligan's) teoriju, kas apgalvo, ka starp sievietēm un vīriešiem ir atšķirības viņu spriedumos un lēmumu pieņemšanā. Kamēr vīrieši seko individuālākam pamatojumam vai tam, ko viņi sauc par taisnīguma ētiku, sievietes parasti izlemj saskaņā ar rūpju ētiku, kas pieņem plašāku un holistiskāku viedokli. Taisnīguma ētiku raksturo spriedumi, kas balstīti cēloņos,

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

objektivitātē un vērtēšanā, neņemot vērā katras personas īpatnības, ļoti koncentrējoties uz pienākuma izpildi.

Turpretī rūpju ētika, ko spēcīgi ietekmē sievietes kā galveno atbildīgo par sociālo reprodukciju socializācija, dod priekšroku domāšanai, kas vairāk vērsta uz kopējo labumu, ņemot vērā saikni starp cilvēkiem un atbildības un solidaritātes vērtībām, un pārsniedz pienākumu izpildi. Dominējošā domāšana visā lēmumu pieņemšanas vēsturē ir ievērojusi taisnīguma ētiku, ko nosaka lielā vīriešu klātbūtne varas orgānos un sievietes grūtības iekļūt šajos amatos. Tomēr sabiedrība nesastāv no atsevišķām būtnēm, bet gan pastāv attiecību tīkls, un cilvēki ir atkarīgi viens no otra, tāpēc ir jāievieš vispārējs redzējums, kurā ņemtas vērā īpatnības, īpaši lielākas neaizsargātības gadījumos, un nepieciešams izvēlēties pasākumus, kas pārstāv sabiedrību kopumā.

Pamatojoties uz šo loģiku, ir nepieciešams iekļaut sievietes lēmumu pieņemšanas procesos, kas attiecas uz klimata pārmaiņām ne tikai sociālā taisnīguma un sievietes un vīriešu vienlīdzībā pārstāvēt varu, bet arī tāpēc, ka, saskaroties ar ārkārtīgi steidzamo globālās sasilšanas situāciju, globāla un atbildīga redzējuma ieviešana, kā rūpju ētika, var būt galvenais faktors, lai panāktu vienlīdzīgāku un ilgtspējīgāku sabiedrību.

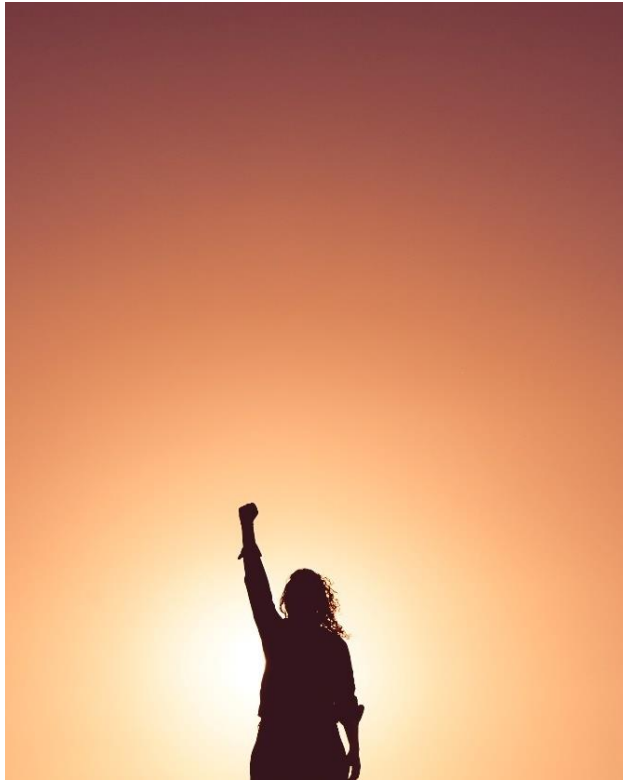
2.2.2. Lieliskas vides aizstāves un sievietes aktīvistes

Pēdējās desmitgades laikā daba ir sūtījusi neskaitāmus ziņojumus: sākot ar zemestrīci un cunami, kas 2011.gadā skāra Fukušimas atomelektrostaciju, un beidzot ar nopietniem ugunsgrēkiem, kas 2019. gadā Austrālijā izpostīja tūkstošiem hektāru. Līdzās šiem notikumiem pastāv bažas par tādām parādībām kā zemes vidējās temperatūras paaugstināšanās, polu un ledāju kušana un jūras līmeņa paaugstināšanās vai bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, kam ir galvenā aizsargājošā loma infekcijas slimību, piemēram, COVID-19, izplatības novēršanā.

Kuram gan labāk par sievietēm, dzīvības radītājām, izdotos rūpēties par planētu? Viņas arvien vairāk ir kļūst pasaules lielākajās lēmējinstīcijās, piemēram, Ursula fon der Lejena (Ursula von der Leyen), pašreizējā Eiropas Komisijas prezidente un lieliska Zaļās atveseļošanās (Green Recovery) čempione pēc koronavīrusa krīzes. Daudzas iestādes nepārstāvošas sievietes ikdienā izrāda savu aktivitāti un cīnās, lai uzlabotu vides veselību. Šeit izceļas jaunā Grēta Tūnberga (Greta Thunberg). Jau 17 gadu vecumā viņa ir kļuvusi par "plakātu seju" jauniešu iesaistīšanai cīņā pret klimata pārmaiņām. Lai tik tālu nonāktu, sievietēm gadu desmitiem bija jāpieprasa dzimumu līdztiesība - joma, kurā, kā atzīst pati ANO, vēl ir tāls ceļš ejams.

Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti

2. ATTĒLS. KĀDA IR SIEVIEŠU LOMA VIDES AIZSARDZĪBĀ?

Avots: www.pixabay.com

Autortiesības: Brīva izmantošana saskaņā ar Pixabay licenci. Nav nepieciešama atsauce.

Zemāk sniegta informācija par sievietēm, kuras pagājušā gadsimta laikā ir palīdzējušas saglabāt vidi un vairogt izpratni pasaules iedzīvotāju vidū:

- Reičela Kārsone (Rachel Carson) (1907-1964)

1962. gadā amerikāņu bioloģe un dabas aizsardzības speciāliste Kārsone publicēja darbu "Klusais pavasaris (Silent Spring)", kurā viņa pievērsās pesticīdu lietošanas postošajām sekām attiecībā uz savvaļas dzīvniekiem un veicināja vides apziņas modināšanu. Pateicoties viņai, tika uzsākta Zemes dienas svinēšana un tika izveidota ASV Vides aizsardzības aģentūra (US Environmental Protection Agency) (EPA). Viņa atstāja tādas atziņas, kas lieliski ilustrē viņas redzējumu par dabu:

"Cilvēks ir daļa no dabas, un viņa karš pret dabu neizbēgami ir karš pret sevi."

- Džeina Gudala (Jane Goodall) (1934 -)

Kopš 1960.gada angļu primatoloģe ir radījusi revolūciju zinātnē ar savām novatoriskajām metodēm un aizraujošiem atklājumiem par savvaļas šimpanzēm un viņu uzvedību Gombē (Tanzānijā). 86 gadu vecumā Dr.Gudala turpina intensīvi strādāt pie ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības, vides izglītības un ilgtspējības.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

- Vangari Maathai (Wangari Maathai) (1940-2011)

2004. gadā šai Kenijas bioloģei, kas pazīstama arī kā “koku sieviete”, tika piešķirta Nobela Miera prēmija par ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā. Šī balva, pirmo reizi pasniegta afrikāņu sievietei, bija viņas karjeras kulminācija, kas sākās 1977.gadā, kad viņa nodibināja Zaļās jostas kustību (Green Belt Movement), kuras mērķis bija apkarot auglīgas zemes pārvēršanos tuksnesī, mežu izciršanu, ūdens krīzi un badu lauku reģionos.

- Vandana Šiva (Vandana Shiva) (1952 -)

Viena no dižākajām ekofeminisma nesējām šodien. Indijas fiziķe un filozofe saprot zemi kā vienību, kas veido indivīda daļu, un aicina veikt izmaiņas, kas izbeigtu klimata pārmaiņas, nevienlīdzību, netaisnību, karus un badu. Viņa bija viena no Sieviešu vides un attīstības organizācijas (Women's Environment & Development Organization/WEDO) dibinātājām.

- Šeila Vata-Kloutjē (Sheila Watt-Cloutier) (1953 -)

Vata-Kloutjē ir Kanādas inuītu aktīvistē, kura aizstāv savas tautas tiesības dzīvot aukstumā. Inuītu pasaule kust (izplatīts nosaukums dažādām tautām, kas dzīvo Ziemeļamerikas Arktikas reģionos), un tāpēc arī viņa cīnās pret globālo sasilšanu. Cīņa viņai atnesa Nobela Miera prēmijas nomināciju 2007.gadā.

2.2.3. Politika, vara, vienlīdzība un ilgtspējība

Dzimumu līdztiesība ir būtiska, lai panāktu ilgtspējīgu un taisnīgu vides saglabāšanas attīstību, iekļaujot visus iedzīvotājus bez izņēmumiem.

Dzīvojot 21. gadsimtā, ir zināms, joprojām pastāv lielas dzimumu atšķirības arī attiecībā uz vidi un klimata pārmaiņu sekām. Tāpēc ir jārunā tagad un turpmākajās debatēs par sieviešu lomu, vidi, attīstību un klimata pārmaiņām, kas visas ir ilgtspējīgas attīstības mērķu (Sustainable Development Goals (SDGs)) 2030.gadam ietvaros.

Sievietēm ir mazāka piekļuve resursiem un viņas tos izmanto atšķirīgi, viņu ieguldījums zināšanu un vides saglabāšanas darbā bieži vien nav redzams vai novērtēts.

Tāpēc dzimumu perspektīva jāiekļauj vides pārvaldībā un cīņā pret klimata pārmaiņām transversālā veidā, ņemot vērā visus ar dzimumu saistītos apsvērumus, lai stiprinātu un novērtētu sieviešu lomu, viņu iespējas un attiecības starp viņu iespējām un spējām vides un ekoloģiskās sfēras izaicinājumos. Izpratne par attiecībām starp dzimumu un vidi ir būtiska, lai vienlīdzīgi un ilgtspējīgi risinātu vides problēmas. Lai gan ir pierādījumi par dzimumu un vides saiknes nozīmīgumu, ir nepieciešams novērst ievērojamo sistemātisko datu trūkumu šajā jomā un padziļināti izpētīt, kā var stiprināt dzimumu līdztiesības pieeju vides aizsardzības politikā un darbībās, un otrādi, lai nodrošinātu, ka abas prioritārās līnijas ir savstarpēji atbalstošas, un tādējādi panāktu lielāku un labāku progresu ceļā uz efektīvu vides ilgtspējības un dzimumu līdztiesības sasniegšanu. Dzimumu nevienlīdzības dēļ vīrieši un sievietes dabas resursus izmanto atšķirīgi, un viņiem ir arī atšķirīgas lomas un zināšanas to izmantošanā un pārvaldībā.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

Šī iemesla dēļ vides politikai, programmām un projektiem var būt atšķirīga ietekme, it īpaši, ja sievietes vienlīdz un jēgpilni nepiedalās lēmumu pieņemšanas un pārstāvības telpās, lai noteiktu izmaiņas resursu izmantošanā un pārvaldībā.

Patēriņa uzvedība, pārstrāde, mobilitāte utt. arī nav identiski starp sievietēm un vīriešiem. Citiem vārdiem sakot, dzimumu nevienlīdzība, kas joprojām pastāv mūsu sabiedrībā, tiek pārvirzīta uz veidu, kādā sievietes cieš un saskaras ar klimata pārmaiņām. Tāpēc sievietes ir vairāk pakļautas un tajā pašā laikā viņām ir mazāka iespēja reaģēt, līdz šim nepiedaloties lēmumu pieņemšanas procesos, jo viņu klātbūtne ir mazāka varas struktūrās, kurās tiek plānoti klimata problēmu mazināšanas un pielāgošanās pasākumi. Tāpēc ir jāierosina mehānismi, kas atvieglo un mudina sievietes vairāk iesaistīties tajās telpās, kur tiek radīti rīcības plāni un izstrādātas vadlīnijas, kas jāievēro saistībā ar klimata pārmaiņām, kas galu galā ietekmē to cilvēku nākotni, kuri apdzīvo šo planētu.

Pēdējos gados tiek mēģināts dzimumu pieeju pārnest uz vides politiku, tomēr nav globālas vienprātības par jomām vai rādītājiem, kurus var ņemt vērā pētījumos un diagnozēs, lai palīdzētu noteikt, kāda ir situācija un kādas ir rīcības prioritātes. Turklāt, līdz šim veiktie galvenie klimata pārmaiņu pētījumi gandrīz nav apsvēruši dzimumu atšķirīgo apjomu tā tehniskākajos mērījumos. Šķiet skaidrs, ka dzimumu un klimata pārmaiņu attiecību analīzi var aplūkot no vismaz trim dažādiem aspektiem: no cēloņiem (kas izraisa klimata pārmaiņas vai visvairāk veicina tās), no sekām (kas visvairāk cieš no tām vai kuras tās skar) un no attieksmes un viedokļiem (kas sniedz norādījumus par katra dzimuma pozīciju un lomu saistībā ar klimata pārmaiņām). Jebkurā gadījumā, reaģējot uz lielo izaicinājumu, ko rada klimata pārmaiņas, ir nepieciešama aktīva un iekļaujoša gan vīriešu, gan sieviešu līdzdalība.

Šī iemesla dēļ valdības, iestādes, galvenās politiskās partijas un sociālās kustības veicina pasākumus, kuru mērķis ir mazināt jau redzamās smagās sekas un, ja iespējams, pielāgot uzvedību un pieņemt iniciatīvas, kas palīdz normalizēt situāciju, kuru Eiropas Savienība jau ir raksturojusi kā ārkārtas situāciju klimata jomā. Šajā scenārijā tiek uzskatīts, ka klimata politikā kopumā ir svarīgi ņemt vērā dzimumu perspektīvu transversālā veidā.

Pētījums par attiecībām starp klimata pārmaiņām un dzimumu literatūrā ir apskatīts no dažādām perspektīvām:

- Klimata pārmaiņas ietekmē sievietes un vīriešus dažādos veidos. Sakarā ar sieviešu lomu sociālo uzbūvi, kas vairāk saistīta ar vietējo telpu un ģimenes aprūpi, sievietes ir neaizsargātākas pret klimata pārmaiņu sekām, īpaši zemākā sociālekonomiskā līmenī.
- Sievietes un vīrieši atšķirīgi uztver klimata pārmaiņu cēloņus. Tas ir, atsevišķas ekoloģiskās pēdas ir dzimumu lomu, pienākumu un specifisko identitāšu sadalījuma rezultāts.
- Sievietēm un vīriešiem ir atšķirīga attieksme un atšķirīga reakcija uz klimata pārmaiņām. Dažādas lomas sabiedrībā rada atšķirīgu attieksmi pret esošo politiku, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un iesaistīšanos risinājumu īstenošanā. Pat pieņemtā politika var atšķirīgi ietekmēt un palīdzēt sievietēm un vīriešiem (piemēram, aizsardzība pret enerģētisko nabadzību), ja netiek ņemta vērā dzimumu dimensija.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

3. ATTĒLS. EKOFEMINISMS IR DIVU ĻOTI AKTUĀLU IDEOLOĢIJU SAVIENĪBAS REZULTĀTS.

Avots: www.pixabay.com

Autortiesības: Brīva izmantošana saskaņā ar Pixabay licenci. Nav nepieciešama atsauce.

Ekofeminisms piedāvā alternatīvu vērtību krīzei mūsdienu patērētāju un individuālistiskajā sabiedrībā. Ekoloģiskais aktīvisms, agroekoloģiskā prakse, dzīvnieku aizsardzība, ekoloģisku un uz solidaritāti balstītu ražošanas, izplatīšanas un patēriņa tīklu izveide, cīņa par teritorijām un dabas resursiem, pārstrāde, vides izglītība, ideju izplatīšana, izmantojot vairākus pieejamos kanālus, sākot no sociālajiem tīkliem līdz formālajai izglītībai. Šie un citi var būt ekofeministiski veidi, kā radīt jaunu vienlīdzības un ilgtspējības kultūru.

Cilvēku sugas pašapziņai jāvirzās uz sieviešu un vīriešu līdztiesību ne tikai kultūrā, bet arī dabā. Tas ietver gan sieviešu atzīšanu kultūras jomā, gan to, kas patiesībā ir cilvēcisks, un to elementu pilnīgu pieņemšanu, kas nicināti un atstumti kā sievišķīgi (afektīvās saites, līdzjūtība, matērija, daba). Tādējādi tiks iegūts reālistiskāks redzējums par sugām kā daļu no dabas nepārtrauktības, un mainīta izturēšanās pret dzīvām būtnēm, kas nav cilvēki, pret cieņpilnu, ko tās ir pelnījušas. Ir daudz dominēšanas veidu: dzimuma, klases, rases, seksuālās izvēles, sugas... taču ekofeminisms izaicina, norādot uz to saikni.

Feminisms nedrīkst sevi izslēgt no jaunajām sieviešu interesēm un jutīguma. Ekoloģisms ir viens no tiem. Ja tiek uzskatīts, ka feminismam ir jāpaaugstina utopiskais horizonts "utopijas" etimoloģiskajā nozīmē (ou-topos - tas, kas vēl nav noticis, bet var notikt), redzams, ka ekofeminismam ir daudz, ko dot šajā 21.gadsimtā, kurā cilvēcei būs jāsasakaras ar dziļu sociālekonomisku un kultūras pārveidi, lai panāktu vienlīdzību un ekotiesiskumu un vienkārši izdzīvotu.

2.2.4. Ekoloģisms un feminisms: ekofeminisms

2.2.4.1. Kas ir ekofeminisms?

Ekofeminisms ir 20. gadsimta domu un politiskās prakses kustība, kas radikāli kritizē pašreizējo ekonomisko modeli un modernitātes diskursu, kas balstīts uz zinātnisko racionālismu. Tā ir konfigurēta

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

kā sociāla kustība, kas kolektīvi rada nepieciešamību pārveidot sabiedrību un tajā pašā laikā formulē sevi kā individuālu praksi, atšķirīgu esības un esamības veidu pasaulē, taisnīgāku, godīgāku un atbalstošāku esības veidu.

Viena no tā kardinālajām telpām ir saikne, ko tas nodibina starp ekoloģismu un feminismu. Sinerģija, kas reaģē uz neilgtspējīgu ekoloģiskās krīzes un rūpju krīzes situāciju, kas šobrīd apdraud ne tikai cilvēku kā sugas izdzīvošanu, bet arī planētas un visu tajā dzīvojošo dzīvo būtņu izdzīvošanu.

Ir kļuvis skaidrs, ka steidzami jāvirzās uz jaunu modeli, kas mūs atjaunos kā dzīvas būtnes, kas saistītas ar dabu bez hierarhijām, bez ekspluatācijas un dominēšanas, balstoties uz unikālo un atklājošo izpratni, ka mēs esam neaizsargāti un atkarīgi. Lai to panāktu, rūpēm jābūt universālām, un tā vairs nav sieviešu īpašā atbildība.

2.2.4.2. Veiksmes stāsti

Pateicoties Vandanaī Šivai (Vandana Shiva), zināms par Šipko (Chipko) sieviešu kustību. Šiva pastāstīja to, ko plašsaziņas līdzekļi joprojām bieži aizskar: ir veiksmīgas pretestības kustības pret "sliktu attīstību". Viena no pirmajām bija Šipko sieviešu kustība. Balstoties uz Gandija radošās nevardarbības principiem, Šipko sievietēm Indijas kosmoloģijas sievišķā dabas principa vārdā izdevās apturēt Himalaju mežu izciršanu, pārmaiņus apsargājot teritoriju un piesienoties pie kokiem, kad bija pienācis laiks tos nocirst. Stāvot pret saviem vīriem, kuri bija gatavi pārdot kopējos mežus (communal forests), šīs sievietes ieguva grupas apziņu un vēlāk turpināja cīnīties pret vardarbību ģimenē un par politisko līdzdalību.

4. ATTĒLS. ŠIPKO (CHIPKO) SIEVIEŠU KUSTĪBA IR PIEMĒRS SIEVIEŠU MIERĪGAI CĪŅAI PAR DABAS AIZSARDZĪBU.

Avots: www.pixabay.com

Autortiesības: Brīva izmantošana saskaņā ar Pixabay licenci. Nav nepieciešama atsauce.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

Vandana Šiva stāsta arī par Plačimada (Plachimada) sieviešu kustību - sievietes no Plačimada ciemata Indijā, kur Coca-Cola bija augs - meklēja Vandanu, lai pastāstītu viņai, ka no viņiem tiek "nozagti" 1,5 miljoni litru dzeramā ūdens, un, lai ciemats to iegūtu, viņiem jānoiet 16 kilometri. Vandana devās uz ciematu un ieraudzīja 500 policistus, kuri mēģināja savaldīt 100 sievietes, uz kuru plakātiem bija rakstīts: "Kas dzer limonādi, dzer manas tautas asinis". Vandana stāsta: "Mana iedvesma nāk no tām sievietēm, kuras neaizmirsas, kas viņas ir un kādas viņām ir attiecības ar zemi. Viņu spēks ir mans spēks. Rūpnīca tika slēgta 2004.gadā. Es esmu reāliste, kura uzskata, ka ļoti tumšā vietā maza lampiņa izstaro daudz gaismas". Šī sieviešu grupa ieguva tiesas lēmumu, ar kuru tika atzītas kopienas tiesības uz ūdeni.

2.2.4.3. Ekofeminisma izaicinājumi nākotnei

Ir arī citi izaicinājumi, tostarp padarīt ekofeminismu transversālu un klātesošu citu jomu redzējumā; ekofeministu cīņu parādīšana un vērtības piešķiršana; lielāka klātbūtne un alianses ar feministu kustību. Tāpēc ir svarīgi izplatīt informāciju par šo diskursu, kas veidots no perifēras un devalvētas vietas, kas ir bijusi sievietēm piešķirta telpa, bet no kuras ir atkarīgas vitālās vajadzības, jo tas ierosina mainīt iespējamās prioritātes.

Ekofeminismam kā tiešas darbības kustībai ir liels pārveidojošs un sociāli emancipējošs spēks, kas vides un feministu kustībām piešķir stabilitāti un konsekvenci, kuras izolēti tiktu ierobežotas viņu pieejās. Ir nepieciešams denonsēt transcendenci, ko cilvēka rīcība atstāj uz ekosistēmām, kā arī analizēt, kā dažādās apspiešanas sistēmas ietekmē ne tikai sievietes, bet arī visneaizsargātākās iedzīvotāju grupas.

Te netiek runāts par utopiju, bet gan par iespējamo risinājumu paredzēšanu un virzību uz citu ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko modeli un prasību dzīvot cienīgu dzīvi. Netiek postulētas vēlmes, bet reālas vajadzības teritoriju attīstības politikai, debatēt par to, ko ir iespējams ražot vietējā līmenī un reorganizēt gan produktīvo, gan reproduktīvo darbu. Ekofeminisms ļauj veidot jaunu vienlīdzības un ilgtspējības kultūru, kas piedāvā taisnīgu un aizstāvamā alternatīvu attīstības politikai, kuras rezultātā ir notikusi sociālā un vides ārkārtas situācija, kurā cilvēki ir iegremdējušies un kas, ja nenotiks rīcība, novedīs cilvēci pie sabrukuma.

Feminisms un ekoloģisms tiek aicināti bagātināt viens otru. To loma 21. gadsimtā būs fundamentāla. Kā norādījušas ANO Pasaules konferences un daudzas NVO, sievietes ir vienas no pirmajām vides degradācijas upurēm, taču viņas ir arī dabas aizsardzības galvenās pārstāves. Ekofeminisms ir domāšana un prakse, kas šo jautājumu risina divējādā aspektā.

Ekoloģisms ne vienmēr ir feministisks. Ir pat dažas vides aizstāvju straumes, kas atklāti ieņēmušas antifeministiskas pozīcijas. Tajā pašā laikā feminisms parasti neizrāda lielu jutīgumu pret vidi. Feminisms un ekoloģisms joprojām lielā mērā ir divas pasaules, kas dzīvo līdzās, kam nākotnē ir lemts sadarboties savā starpā un, iespējams, veidot savstarpēji atbalstošus līgumus.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

2.3 Vides izpratne

2.3.1. Kas ir vides izpratne?

Tas ir plaši apspriests jēdziens, kas zināms kā vides izpratne vai vienkārši "vides apziņa", ir vispārēja filozofija, sociāla kustība un "attieksme pret dzīvi", saistīta ar vides saglabāšanu un vides stāvokļa uzlabošanu.

Vides izpratne ir vārdu "sirdsapziņa" (zināšanas, kas cilvēkiem ir par sevi) un "vide" (vide, kas mūs ieskauj) savienojums, un tāpēc tiek definēta kā zināšanas, kas cilvēkiem ir par apkārtējo vidi, lai par to rūpētos. Vides izpratnes pasākumi mēdz būt dinamiski un liek indivīdiem apzināties esošos vides jautājumus, kā arī mijiedarbību starp vidi un cilvēkiem.

Cilvēki apzinās, cik svarīgi ir rūpēties par savu veselību, un jāapzinās arī nepieciešamību aizsargāt savu vidi. Vides izpratne ir nepieciešams mācību process neatkarīgi no vecuma vai zināšanām. Izpratne par vidi, kurā cilvēki dzīvo, ir kļuvusi īpaši svarīga pēdējos gados, kad zinātnieku aprindas ir uzsvērušas, ka cilvēka rīcība tieši un negatīvi ietekmē vidi.

5. ATTĒLS. SASKAŅĀ AR ZINĀTNISKIEM PĒTĪJUMIEM ZEME JAU IR CIETUSI NEATGRIEZENISKU KAITĒJUMU.

Avots: www.pixabay.com

Autortiesības: Brīva izmantošana saskaņā ar Pixabay licenci. Nav nepieciešama atsauce.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

Faktiski 15 000 zinātnieku grupa no 184 valstīm ir brīdinājusi par negatīvām vides tendencēm, kas apdraud cilvēku labklājību un nodara neatgriezenisku kaitējumu zemei. Šī nav pirmā reize, kad viņi to dara - pirmais trauksmes signāls atskanēja 1992.gadā. Divdesmit piecus gadus vēlāk viņi atgriežas ar rakstu, ko visi parakstījuši žurnālā BioScience.

Šķiet, ka pēdējo 25 gadu laikā vides tendences virzās uz klimata pārmaiņu scenāriju ar nopietnām sekām, tostarp mežu izciršanu, piekļuves trūkumu tīram ūdenim un sugu daudzveidības izzušanu. Kā var uzlabot nākotnes perspektīvas? Eksperti norāda uz vairākiem veidiem, kā to var risināt.

- Izveidot vairāk dabas rezervātu, gan sauszemes, gan jūras.
- Ierobežot savvaļas dzīvnieku tirdzniecību.
- Pāriet uz augu izcelsmes diētu un samazināt gaļas patēriņu.
- Standarta, nevis "ad hoc", atjaunojamās enerģijas izmantošana.
- Likumdošana valstīs, kas ievieš izmaiņas.

Šajā kontekstā sabiedrības izpratne par nepieciešamību saglabāt un uzlabot vidi ir ļoti svarīga. Vides izpratne ir dzīves filozofija, kas rūpējas par vidi un aizsargā to, lai to saglabātu un garantētu tās pašreizējo un nākotnes līdzsvaru. Ir jāapzinās, ka viens no zaudējumus radošākajiem dabas aspektiem ir cilvēks. Piemēram, mežu izciršana, gaisa piesārņojums, ūdens piesārņojums un globālā sasilšana ir mūsu sabiedrībā dominējošā dzīvesveida sekas.

Saistībā ar šo jēdzienu rodas vēl viens cieši saistīts jēdziens: vides izglītība. Šāda veida izglītības mērķis ir attīstīt izpratni par vidi, kā arī zināšanas par ekoloģiju, attieksmi un vērtības, lai ikviens varētu apņemties veikt nepieciešamās darbības vides uzlabošanai.

Šāda veida izglītību var attīstīt visu mūžu, jo nekad nav par vēlu sākt mācības, taču ir svarīgi, lai bērni kļūtu apzinīgāki jau no mazotnes. Tādējādi vides izglītība un vides izpratne palīdz saprast, ka katra darbība, kas veikta cilvēka ikdienas dzīvē, ietekmē vidi. Ietekme ir transporta līdzekļiem, kas tiek izmantoti, lai nokļūtu uz darbu, plastmasas maisiņu izmantošanai, patērētās enerģijas veidam.

2.3.2. Vai cīņai pret klimata pārmaiņām ir cerība?

Dati ir ļoti slikti, taču izmaiņas sabiedrības mentalitātē, kas mudina valdības atbalstīt cīņu pret klimata pārmaiņām, ļauj izvairīties no vissliktākajiem klimata pārmaiņu scenārijiem.

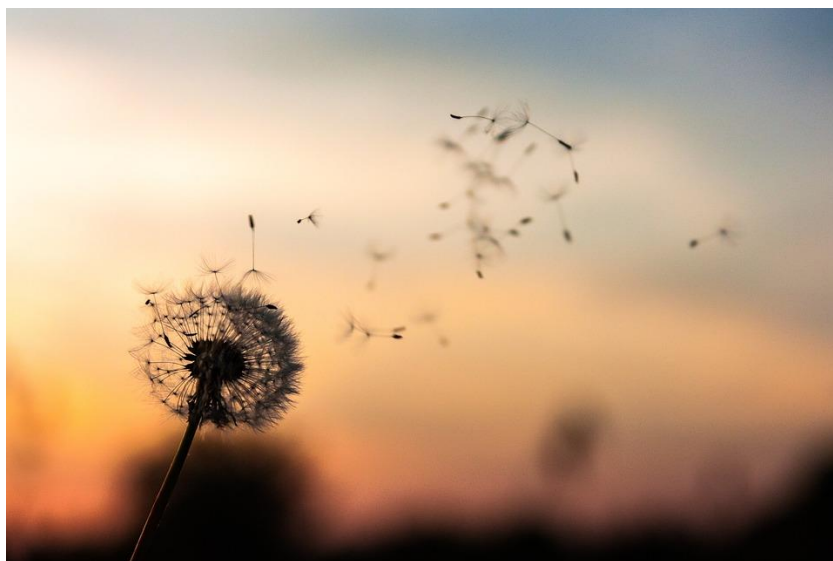
Zinātnieki un eksperti norāda uz ozona slāni kā piemēru vides problēmai, kas tiktu atrisināta, ieviešot atbilstošus pasākumus. Tāpēc sabiedrības izpratnei par vidi ir izšķiroša loma zemes nākotnē. Tas nav tikai jautājums par individuālu lēmumu pieņemšanu, bet gan par plašas sociālās kustības izveidi, kas var aicināt rīkoties tos, kas atbild par valsti vai lielām korporācijām.

Vides izpratni var veicināt divos veidos:

- Skolā, izmantojot vides izglītības vingrinājumus bērniem.
- Izmantojot iniciatīvas, lai palielinātu izpratni par sekām, ko cilvēku rīcība atstāj uz vidi.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

6. ATTĒLS. IZPRATNE IR ATSLĒGA, LAI RADĪTU CERĪBAS SAJŪTU.

Avots: www.pixabay.com

Autortiesības: Brīva izmantošana saskaņā ar Pixabay licenci. Nav nepieciešama atsauce.

Skolā var veikt tādas prakses kā cieto atkritumu šķirošana un to izmešana atbilstošajā konteinerā; aktivitātes, kas vērstas uz materiālu atkārtotu izmantošanu; dabas parku apmeklējumi, lai novērotu dzīvniekus to dabiskajā vidē, kas palīdz saprast, kāpēc ir svarīgi aizsargāt dabas resursus. Šāda veida aktivitātes jau no bērnības pamodina vides apziņu un rada paaudzes, kuras vairāk ciena dabu un savu vidi.

Vides izpratnes veicināšanas pasākumi var būt ļoti dažādi: sākot no vienreizējiem pasākumiem par konkrētām tēmām līdz reklāmas kampaņām, kas liek pārdomāt cilvēku ikdienas ieradumus un to, kā tie ietekmē dabu.

2.4 Dzimumu līdztiesības apmācība un dotību veidošana

2.4.1. Kāpēc dzimumu jutīga izglītība ir svarīga?

Apmācība dzimumu līdztiesības un sieviešu iespēju palielināšanas jomā ir būtiska ANO apņemšanās veicināt dzimumu līdztiesību un sieviešu iespēju palielināšanu. Apmācība par dzimumu līdztiesību ir pārveidojošs process, kura mērķis ir sniegt zināšanas, metodes un instrumentus, lai attīstītu prasmes, attieksmi un uzvedības maiņu. Tas ir nepārtraukts un ilgtermiņa process, kam nepieciešama visu pušu politiskā griba un apņemšanās, lai izveidotu iekļaujošu sabiedrību, kas veicina dzimumu līdztiesību.

Apmācība ir instruments, stratēģija un līdzeklis, lai panāktu individuālu un kolektīvu transformāciju dzimumu līdztiesībā, veicinot izpratnes veidošanu, iespēju palielināšanu, zināšanu veidošanu un prasmju attīstību. Tas palīdz sievietēm un vīriešiem apgūt kompetences, prasmes un zināšanas, kas

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

nepieciešamas, lai veicinātu dzimumu līdztiesību viņu ikdienas dzīvē un darbā. Apmācība par dzimumu līdztiesību ir neatņemama daļa no cilvēku saistībām attiecībā pret vienlīdzīgām cilvēktiesībām visiem.

Izglītība ir ļoti svarīgs līdzeklis vardarbības apkarošanai, jo īpaši ar dzimumu saistītas vardarbības, kas sakņojas iemācītos uzskatos un stereotipos. Ir vairākas telpas, kurās cilvēki socializējas un veido sevi kā cilvēkus, viena no galvenajām ir skola dažādos līmeņos. Izglītība ar dzimumu līdztiesības pieeju ir būtiska, lai apkarotu tādus stereotipus kā "mačoisms" un izskaustu vardarbību ģimenē.

Dzimumu fokusa piemērošana veicina meiteņu un zēnu cieņas un empātijas priekšrocību internalizāciju, kā arī veicina tādu cilvēku veidošanos, kuri ciena atšķirības, minoritātes un visneaizsargātākās iedzīvotāju grupas. Ar savu socializējošo un veidojošo lomu skola palīdz izskaust "seksistisku" un diskriminējošu praksi, kas sievietes (sievišķo) nostāda nelabvēlīgā situācijā salīdzinājumā ar vīriešiem (vīrišķo).

Dzimumu pieeja izglītībā palīdz strādāt transversāli ar citām pieejām, tostarp iekļaujošu pieeju, kas veicina cieņu pret "kultūras, sociālajām, etniskajām, reliģiskajām, invaliditātes vai mācīšanās stila atšķirībām". Tā ir saistīta arī ar starpkultūru pieeju, kas orientēta uz līdzāspastāvēšanu, kuras pamatā ir kultūras un valodu daudzveidības atzīšana, novēršot visas rasisma formas un izpausmes, kas bieži rodas saistībā ar dzimumu diskrimināciju.

2.4.2. Kopizglītība

2.4.2.1. Kā tiek definēts jēdziens "kopizglītība"?

Kopizglītības jēdziens ir solis tālāk par jauktu izglītību. Tā veicina vienlīdzību, kuras pamatā ir cieņa pret daudzveidību, novērtējot un padarot redzamu sievišķo un vīrišķo, kā arī veicinot izvēles brīvību. Tas ietver sevis iepazīšanu. Aizmirst iemācīto un no jauna mācīties identificēt savus aizspriedumus, apšaubīt un pārdomāt apkārtējos sociālos modeļus un vērtības, kuras tiek nodotas, lai veicinātu rīcību vienlīdzības veicināšanai. Visi, kas piedalās bērnu dzīvē, nes atbildību un apņemas izglītīt viņus vienlīdzībā, lai veidotu cilvēkus, kuri piedalās pilnīgā pilsonībā, tiesībās un brīvībās. Tā ir kopizglītības patiesā nozīme.

Saskaņā ar RAE, kopizglītība vai kopizglītības darbība ir: "Abu dzimumu skolēnu mācīšana vienā klasē un vienā un tajā pašā izglītības sistēmā". Šī definīcija attiecas uz ne-seksistisku izglītību, bet gan uz jauktas izglītības modeli. Šajā modelī meitenes un zēni dalās un dzīvo kopā vienā izglītības telpā, saņem vienu un to pašu skolas mācību programmu, izmanto tos pašus materiālus un tiek vērtēti vienādi. Tomēr, šis modelis negarantē dzimumu nevienlīdzības apšaubīšanu, seksistiskos stereotipus, ko tas pārraida, kā arī nepadara redzamu sieviešu ieguldījumu sabiedrībā un dažādās zināšanu jomās. Slēptās mācību programmas (hidden curriculum) un skaidras mācību programmas (explicit curriculum) izpēte ir saistīta ar šo seksistisko aizspriedumu atrašanu un, izmantojot kopizglītību, izpratnes radīšanu un mācību procesa izpratnes pārveidošanu.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

7. ATTĒLS. IZGLĪTĪBA IR VIDES AIZSARDZĪBAS ATSLĒGA.

Avots: www.pixabay.com

Autortiesības: Brīva izmantošana saskaņā ar Pixabay licenci. Nav nepieciešama atsauce.

2.4.2.2. Kāpēc kopizglītība ir svarīga?

Kopizglītības skola ir guvusi ievērojamus taisnīguma panākumus, pilnībā iekļaujot sievietes izglītībā visos izglītības līmeņos, taču joprojām ir svarīgi sociālās un kultūras transformācijas izaicinājumi, kas jārisina, kur kopizglītībai ir būtiska loma. Vienlīdzības izglītības modelī klasēm vajadzētu būt reālās pasaules paraugam, kurā sievietes un vīrieši dzīvo kopā, tāpēc jau no bērnības jāiemācās savstarpēji saistīties un mierīgi dzīvot kopā, jo kāpēc gan klasi nevarētu padarīt par drošu telpu, kurā mācīties un īstenot vienlīdzību praksē.

Kopizglītība sastāv no visu meiteņu un zēnu spēju attīstīšanas, izmantojot izglītību. Stereotipu vai iepriekš pieņemtu ideju par to, kādām jābūt meitenēm un zēniem, sievietēm un vīriešiem novēršana. Katram bērnam ir tiesības būt atšķirīgam, tāpēc ir nepieciešams izglītot, novērtējot individuālās atšķirības un personiskās īpašības.

Kopizglītības mērķis ir padarīt cilvēkus atvērtus dialogam un nozīmē cieņu un iecietību, kas ir garantija vardarbības novēršanai. Izglītošana cieņā un iecietībā, apstākļu, attieksmes un iespēju vienlīdzībā ir demokrātijas izglītošana.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

2.4.3. Transversalitāte izglītībā

Transversalitāte ir jēdziens, kas definēts kā "tas, kas ir vai stiepjas no vienas puses uz otru". Transversalitāte ietver izglītības priekšlikumu, kas ļauj tuvoties mācību darbībai no humanizējoša viedokļa, galvenokārt, attīstot ētiskos aspektus (vērtības) cilvēku veidošanā. Šīs izglītības modalitātes mērķis ir palīdzēt pārvarēt esošo barjery starp skolu un dzīvi, kā arī vadīt skolas mērķus, atbildot uz jautājumu "kāpēc mācīt?" Tiekšanās ir uz attieksmes, uzvedības maiņu un jaunas vērtību skalas izveidošana ilgtermiņā, kas reaģē uz ētikas principiem, kas atšķiras no tiem, kas rada un saasina pašreizējās problēmas.

Transversālās asis ir sociālas nozīmes tēmas, kurām sistemātiski un starpdisciplināri tuvojas vērtības. Tās tiek ieviestas mācību programmā nevis kā disciplinārs saturs, bet gan kā izglītojošs nodoms ar humānistu interesēm/bažām.

Šī metodika nesastāv no mācīšanas, vēl jo vairāk no pareizu vai nepareizu vērtību uzspiešanas skolēniem, tā drīzāk ir pieeja, lai palīdzētu skolēniem rīkoties ar savām autonomi izvēlētajām vērtībām, kas ļauj viņiem sevi pozicionēt realitātē ar spēju rīkoties un ietekmēt apzināti un kritiski, saskaroties ar dziļajām pārvērtībām, kuras viņi var piedzīvot vai pārdzīvot.

Transversālo asu izglītojošā vērtība ir tāda, ka tās nav atrodamas noteiktā mācību jomā, bet šķērso visus mācību priekšmetus un programmas, un tieši skolotājs un izglītības iestāde atbilstoši savām vajadzībām izlemj, kuras vērtības un kā pie tām strādāt. Viņi ir saistīti ar mācību priekšmetiem, ar metodiku, ar izglītības telpām, viss caurstrāvo veidojošo nodomu.

Tādējādi, ja tiek runāts par izglītību mieram, visi mācību priekšmeti ierosinās darbības, kas saistītas ar šo vērtību, matemātikā ar statistiku un problēmām var analizēt kara situācijas, kas piedzīvotas nacionālā vai starptautiskā mērogā, ģeogrāfijā var analizēt visneaizsargātākās valstis un reģionus un to problēmu cēloņus, zinātnē var pārskatīt visbiežāk sastopamās slimības kara situācijās. Izglītības priekšlikumā esošais saturs, zināšanas vai tēmas iegūst formatīvu nozīmi, kuru var kontekstualizēt vai izvietot atbilstoši tam, kas tiek uzskatīts par vissteidzamāko.

Plašāka transversalitāte ietver ne tikai mācību programmu, bet visas telpas, ziņojumus, kurus var izvietot visā iestādē, lai palielinātu izpratni par problēmu, piemēram, bibliotēkā, kafejnīcā, transportā, klasēs utt.

Integrēšanas mērķis ir pārsniegt formālos izglītības aspektus, kas dažkārt ir nolietoti un neefektīvi. Ja izglītība nav tikai instrukcija, mūsdienu pasaulē vairāk nekā jebkad agrāk tai ir jāpiešķir pastāvīga, tīša, reāla veidojoša nozīme; tā ir iespēja izpildīt vienu no vēlamākajiem 19.gadsimta beigu jaunās skolas principiem, kuru, diemžēl, nav izdevies sasniegt: saistīt skolu ar dzīvi.

Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti

3. Papildu materiāli un resursi

Šīs sadaļas mērķis ir padarīt jūsu dzīvi vieglāku!

Nodaļa nodrošina resursus jūsu izpratnes veicināšanai par iepriekšējā nodaļā apskatītajām tēmām. Katrs no resursiem kalpo kā materiāls turpmākai lasīšanai un praktiskākai Ar4Reclothing ideju īstenošanai.

1. modulis: Dzimumu līdztiesības loma vides ilgtspējībā un dzimumu līdztiesībā balstītas mācību metodes			
<i>Resursa veids</i>	<i>Nosaukums</i>	<i>Tēma</i>	<i>Saite</i>
Video	Kopizglītības priekšrocības	4. Tēma: Apmācība par dzimumu līdztiesību un dotību veidošana	https://www.youtube.com/watch?v=FlcXiNsOTqE
Video	Dzimumatbilstoša klimata finansēšana	2. tēma: Sieviešu loma vides ilgtspējībā	https://www.youtube.com/watch?v=YKmvdiXIDFI
Web	Ekofeministu grupas tīmekļa vietne	2. tēma: Sieviešu loma vides ilgtspējībā (Ekofeminisms)	https://womensgenderclimate.org/
Tīmekļa raksts	Sievietes un vide (PNUMA Publikācija)	2. tēma: Sieviešu loma vides ilgtspējībā	https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/13743/Women%20and%20the%20Environment.pdf?sequence=3&isAllowed=y

4. Kopsavilkums

Šajā modulī padziļināti apskatītas trīs galvenās tēmas: vides ilgtspējība, dzimumu līdztiesība un mācību metodes. Lai arī tās ir atšķirīgas, tās ir saistītas. Modulī parādīta sieviešu svarīgā loma vides aprūpē, spējot paust savu jūtīgumu un rūpes par apkārtni, kā arī nepieciešamību izglītībā ieviest nopietnu un atbildīgu izpratni par vienlīdzību un vides aizsardzību.

Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti

5. Atsauces

- Cambio climático: Causas, consecuencias Y Soluciones, Greenpeace España.* Available: https://es.greenpeace.org/es/trabajamos-en/cambio-climatico/?gclid=Cj0KCQIA-JacBhC0ARIsAIxybyNz0WZQUBd8LISz48I_G3K7eo1bF91uhioq-rXYGcC1xk7gHOOe-S0aAulHEALw_wcB (Accessed: December 27, 2022).
- Carol Gilligan, Ethics of care.* (2018) Available at: <https://ethicsofcare.org/carol-gilligan/> (Accessed: November 27, 2022).
- Coeducación, Junta de Andalucía - Portal oficial.* Instituto Andaluz de la Mujer. Available at: <https://www.juntadeandalucia.es/iamindex.php/areas-tematicas/coeducacion> (Accessed: December 5, 2022).
- Coeducación y la FMP (2020) Coeducacion.* Available at: <http://coeducacion.es/coeducacion-y-la-fmp/> (Accessed: December 15, 2022).
- Costas, G. (2022) *¿Qué es la ecología? Definición, Qué estudia y diferencia con ecologismo, Ciencia y Biología.* Available at: <https://cienciaybiologia.com/que-es-ecologia/> (Accessed: December 3, 2022).
- Ecologismo: ¿Qué es y cuál es su importancia?, Manos Verdes.* Available at: <https://www.manosverdes.co/ecologismo-que-es-y-por-que-es-importante/> (Accessed: December 27, 2022).
- Español, A.C.N.U.R.C. *et al.* (2022) *Cómo aumentar la conciencia ambiental de la sociedad: Eacnur, ACNUR.* Available at: https://eacnur.org/blog/como-aumentar-la-conciencia-ambiental-de-la-sociedad-tc_alt45664n_o_pstn_o_pst/ (Accessed: December 10, 2022).
- Jiménez Sánchez, M. and Lafuente, R. (2010) “Defining and measuring environmental consciousness,” *Revista Internacional de Sociología*, 68(3), pp. 731–755. Available at: <https://doi.org/10.3989/ris.2008.11.03>.
- Las mujeres en el Ejercicio del poder y la Adopción de Decisiones - ONU Mujeres – Beijing+20.* Available at: <https://beijing20.unwomen.org/es/in-focus/decision-making> (Accessed: December 27, 2022).
- Las mujeres y su lucha para proteger El Medio Ambiente, Iberdrola.* Available at: <https://www.iberdrola.com/compromiso-social/mujeres-defensoras-del-medio-ambiente> (Accessed: November 27, 2022).

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

Pulleo, A. : *BBC*. - *fuhem.es*. Available at:

https://www.fuhem.es/media/cdv/file/biblioteca/Boletin_ECOS/10/feminismo_y_ecologia.pdf
(Accessed: December 15, 2022).

¿Qué es upcycling? Diferencias Con reciclaje (2021), Gravity Wave. Available at:

<https://www.thegravitywave.com/que-es-upcycling/> (Accessed: November 27, 2022).

Shiva, V. (2006) *Manifiesto para una democracia de la tierra: Justicia, sostenibilidad y paz*.
Barcelona: Paidós.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

6. Novērtēšana

6.1. Ievads

Lai pārbaudītu, vai šī moduļa saturs ir saprasts, piedāvāta zināšanu novērtējuma forma - 10 dažāda veida jautājumu kopums: viena pareizā atbilde ar trim iespējām, vairākas atbildes ar četrām iespējām, terminu saistīšana ar to definīcijām, jēdzienu saistīšana ar to skaidrojumiem un problēmu saistīšana ar to risinājumiem. Noslēgumā, piedāvāta praktisku gadījumu izpēti, lai novērtētu kritisko un radošo domāšanu.

Paredzamais ilgums: **2 stundas**

6.2. Zināšanu novērtēšana

1. jautājums: Klimata pārmaiņu fenomens:

[nav pierādīts nevienā zinātniskā pētījumā] [ir pierādīts ar zinātniskiem pētījumiem, un tā ietekme jau ir jūtama šodien] [ir reāls, bet tā ietekme nebūs jūtama vismaz 50 gadus.]

2. jautājums: Ilgtspējīga izaugsme:

[ir ANO 2030. gada darba kārtības 17 mērķu pamatā] [nedomā par to cilvēku iekļaušanu, kuriem ir vislielākās vajadzības] [domā tikai par valstu ekonomisko labumu]

3. jautājums: Ekoloģisms:

[ir sociāli politiska vai pilsoniska kustība, kuras mērķis ir ekoloģijas jēdzienus pielietot vides aprūpē] [ir zinātne, kas pēta attiecības starp dzīvajām būtnēm un vidi, kurā tās apdzīvo.] [ir 20. gadsimta beigu moderna ideja, kurai šodien nav ietekmes]

4. jautājums: Ekofeminisms:

[ir vides aizsardzības un dzimumu līdztiesības simbioze] [ir radies 20. gadsimtā] [pašlaik nav nozīmes un neietekmē sabiedrību] [neņem vērā vīriešus]

5. jautājums: Vides izpratne:

[ir vispārēja filozofija, sociāla kustība un "attieksme pret dzīvi", kas saistīta ar vides saglabāšanu un vides stāvokļa uzlabošanu] [ir svarīga tikai jaunajām paaudzēm] [ir bezjēdzīga, jo klimata pārmaiņas ir neatgriezeniskas] [tiks uzlabota galvenokārt ar izglītību]

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

6. Jautājums: Kopizglītība:

[neveicina vienlīdzību klasē] [ir pretēja izglītošanai demokrātijā] [**veicina vienlīdzību, pamatojoties uz cieņu pret daudzveidību, novērtējot un padarot redzamu sievišķo un vīrišķo un veicinot izvēles brīvību**] [māca vienā klasē un tādā pašā izglītības sistēmā abu dzimumu skolēnus]

7. Jautājums: Transversalitāte izglītībā:

[tā ir bezjēdzīga, jo dzīvi un skolu nevar pilnībā apvienot] [tā nav bīstama, tā vienmēr ir izdevīga skolēniem] [**ļauj tuvoties mācību darbībai no humanizējoša skatupunkta, attīstot galvenokārt ētiskos aspektus (vērtības) cilvēku veidošanā**] [saista dzīvi ar skolu, lai vienmēr, neatkarīgi no tā, vai tas notiek klasē, bibliotēkā vai kafējnīcā, tiktū nodots viens un tas pats vēstījums un tās pašas vērtības]

8. Jautājums: Saskaņojiet terminus ar to definīcijām. (Atbildes: 1-B, 2-E, 3-C, 4-A, 5-D)

1. Ekoloģisms: **A.** nozīmē, ka visiem cilvēkiem ir vienādas tiesības, resursi un iespējas neatkarīgi no viņu dzimuma identitātes un pret viņiem izturas vienlīdzīgi visos ikdienas dzīves aspektos: darbā, veselībā, izglītībā.
2. Pārstrāde: **B.** ir sociāli politiska vai pilsoniska kustība, kuras mērķis ir ekoloģijas jēdzienus pielietot vides aprūpē.
3. Iekļaujoša izaugsme: **C.** ir ekonomiskā izaugsme, kuras ieguvumi tiek sadalīti visā sabiedrībā, neatstājot nevienu aiz muguras un radot iespējas visiem, jo īpaši tiem, kuri saskaras ar pārāk daudziem šķēršļiem dzīves apstākļu uzlabošanai.
4. Dzimumu līdztiesība: **D.** ir vides aizsardzības un dzimumu līdztiesības simbioze, kas radusies 20. gadsimtā
5. Ekofeminisms: **E.** pārstāv dažādus procesus, ar kuriem "vecie" produkti tiek modificēti un tiem tiek piešķirta otrā dzīve, jo tie kļūst par "jaunu" produktu, nepiedzīvojot rūpniecisku procesu.

9. Jautājums: Saskaņojiet jēdzienus ar to skaidrojumiem. (Atbildes: 1-B, 2-C, 3-D, 4-E, 5-D)

1. Ekoloģija: **A.** Balstoties uz Gandija radošās nevardarbības principiem, sieviešu grupai Indijas kosmoloģijas sievišķā dabas principa vārdā izdevās apturēt Himalaju kopējo mežu izciršanu, pārmaiņus apsargājot teritoriju un piesienoties pie kokiem, kad tos vajadzēja nocirst. Stāvot pret saviem vīriem, kuri bija gatavi pārdot komunālos mežus (communal

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

forests), šīs sievietes ieguva grupas apziņu un vēlāk turpināja cīnīties pret vardarbību ģimenē un par politisko līdzdalību.

2. Kopizglītība:

B. ir zinātnie, kas pēta attiecības starp dzīvajām būtnēm un vidi, kurā tās apdzīvo. Jo īpaši tajā tiek pētīts, kā vide ietekmē to izplatību, pārpilnību, bioloģisko daudzveidību, uzvedību, mijiedarbību starp dažādām sugām un izmaiņām, ko tās var izraisīt vidē. Tās pētījumu līmeņi ir organismu, populāciju un populāciju kopienu līmenī, kas veido ekosistēmas un biosfēru kopumā.

3. Ilgtspējīga izaugsme:

C. veicina vienlīdzību, pamatojoties uz cieņu pret daudzveidību, novērtējot un padarot redzamu sievišķo un vīrišķo, kā arī veicinot izvēles brīvību. Tas ietver sevis iepazīšanu. Aizmirst iemācīto un no jauna mācīties identificēt savus aizspriedumus, apšaubīt un pārdomāt sociālos modeļus, kas ir apkārt, un vērtības, kuras nododam, lai veicinātu rīcību vienlīdzības veicināšanai. Visiem, kas piedalās bērnu dzīvē, ir jānes atbildība un apņemšanās izglītēt viņus vienlīdzībā, lai veidotu cilvēkus, kuri piedalās pilnīgā pilsonībā, tiesībās un brīvībās.

4. Vides izpratne:

D. Kustība, kuras mērķis ir aizsargāt vidi, kontrolējot cilvēku populācijas palielināšanos, patēriņu un piesārņojumu. Tā ir par sociālo, ekonomisko un vides mērķu integrēšanu tādā veidā, kas nodrošina, ka attīstība dod labumu visām valstīm, cilvēkiem un videi. Šajā nolūkā ANO dalībvalstis vienojās par 2030. gada programmu, kurā iekļauti 17 mērķi, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam. Šie mērķi ir universāli un attiecas uz visām attīstītajām vai attīstībā esošajām valstīm.

5. Šipko pasākums:

E. ir vārdu "sirdsapziņa" savienība: zināšanas, kas cilvēkiem ir par sevi un "vidi": vide, kas mūs ieskauj, un tāpēc tiek definēta kā: zināšanas, kas cilvēkiem ir par apkārtējo vidi, lai par to rūpētos. Viņu darbība mēdz būt dinamiska un mēģina likt indivīdiem apzināties esošos vides jautājumus, kā arī mijiedarbību starp vidi un cilvēkiem. Tas ir nepieciešams mācību process neatkarīgi no vecuma vai zināšanām.

10. jautājums: Saskaņojiet problēmas ar to risinājumiem. (Atbildes: 1-B, 2-D, 3-A, 4-E, 5-C)

1. Atkritumu uzkrāšanās:

A. Vides izpratne, Izglītība un vides politika; mēs apzināties, cik svarīgi ir rūpēties par savu veselību, un mums jāapzinās arī nepieciešamība aizsargāt savu vidi. Vides izpratne ir nepieciešams mācību process neatkarīgi no mūsu vecuma vai zināšanām.

2. Mazāk iespēju sievietēm

B. Pārstrāde un otrreizēja izmantošana un citu produktu radīšana.

*Dzimumu līdztiesībā balstītu inovatīvu mācību metožu attīstīšana,
Lai veicinātu apģērbu pārstrādi, izmantojot paplašināto realitāti*

3. Piesārņojums un klimata
pārmaiņas

C. Ekofeminisms: ir vides aizsardzības un dzimumu līdztiesības simbioze. Sniedz izpratni par sieviešu lomu vides aizsardzībā.

4. Dzimumu līdztiesība:

D. Kopizglītība: veicina vienlīdzību, pamatojoties uz cieņu pret daudzveidību, novērtējot un padarot redzamu sievišķo un vīrišķo un veicinot izvēles brīvību.

5. Sieviešu loma vidē:

E. Dzimumu transversalitātes izglītība, kopizglītība, dzimumu līdztiesības politika un atbalsts līdztiesības veicināšanai.

6.3. Prasmju novērtēšana

- 1) Ierosiniet uzņēmumu, kura pamatdarbība ir videi draudzīga darbība. Aprakstiet, kāds būs jūsu bizness, ko jūs darīsiet vides labā, kādi būs jūsu darbinieki un kāda būs sieviešu loma uzņēmumā.
- 2) Nosakiet trīs nozares, kas ražo piesārņojošus atkritumus, un ierosiniet pārstrādes procesa darbību.

Paldies!
AR4RECLTHING komanda